

Utkom: 1998-01-27

KNUT

Den gamle och havet

Den gamle fiskaren och stenhuggaren Kristian Johansson från Aspö, född 1880, hade många minnen att tala om från gångna hårda tider. Många var det som med stort intresse hörde honom skildra livet på havet, och jag var en av dessa intresserade åhörare.

Ett minne jag har av "den gamle och havet": Han satt uppe på Karlskrona stortorg och berättade. På bordet hade han små miniatyrstugor han förfärdigat. Solen sken denna sommardag för åtskilliga år sedan och folk samlades vid Kristians stol och bord!

Här följer "den gamle och havets" dramatiska sannskildring:

– Min Far var även han fiskare. Han var en strävsam man, han som många andra – nöden drev ut fiskarena i alla väder! En vårmorgon 1896 tog stormen min Far ifrån mig. Dagen efter fann man min Far död vid Sturkö's strand. Han hade surrat sig fast i båten. Två fiskekamrater hade han med sig på färden, men deras lik hittade man aldrig.

Den gamle skildrade hur han som liten gosse ibland fick stiga upp redan klockan ett

på natten för att hjälpa föräldrarna med att "sticka" torsk-krokarna, det vill säga sätta sillbitar som bete på krokarna, ett arbete som gjordes i hemmet av både gamla och unga.

Kristian berättade också om en mystisk händelse på havet: En seglare försvann spårlost! Det var personal från Utklippan's fyr som varit inne i Karlskrona för att proviantera och som sedan skulle ta sig ut igen till Utklippan. De kom emeller-

tid aldrig fram. Ingen vrakspillra hittades och inget som helst tecken på deras förlisning blev någonsin funnet. Ett rykte gjorde gällande att männen i fråga hade tagit sig iland någonstans och därifrån begivit sig ut till Amerika. Men ryktet blev aldrig bekräftat. Mystieriet – ett av havets många – blev, såvitt Kristian visste, aldrig heller löst!

Kristian såg då han berättat ovanstående ut över Karlskrona stortorg med vemod... Man kunde se i hans ögon att han tänkte tillbaka på de flydda tider.

Det var inte så mycket allt folket och torg-handeln han såg. Nej, mina damer och herrar som läser detta, det var fartyg på havet i storm och stiltje, fiskekamrater som aldrig kom hem, fattiga dagar men också livets glada stunder. Detta såg den gamle för sin inre syn denna dag.

För länge sedan har Kristian gjort sin sista seglats – han blev gammal – men den som skriver detta minns honom mycket väl. Han var för mig "den gamle och havet".

KNUT ANDERSSON

Sången till öarna

Jag hälsar dig Sturkö och åren som flytt. Du reser dig åter och blomstrar på nytt, fast sången från bergen dog bort som ett sus och lämnade vemod i fattiga hus.

Och Tjurkö Du spanar mot nattliga ljus och lyssnar till havet och bränningsbrus. När fyrarna blinkar på villande hav då vakar Du troget och skepp håller av.

Senoren, Du sköna med grönskande skog, en pärla bland öar Du är, vet jag nog. Du breder din slöja i aftonens sus och skogssången klingar till vågornas brus.

Och Aspö och Hasslö, vad lyssnar Nu på?– Till sjungande vågor, som komma och gå. Res upp Er vid kulten I fiskaremän, ty havet Ni älskar, det är ju er vän.

Dikten är skriven av framtidne sjömannen Einar Svensson, Sturkö.